

7.lk

8.lk

9.lk

Uskonto ilmiönä
T1, T2, T3, T4, T5

Uskonnon olennaisimpien **piirteiden tunnistaminen:**

- mikä tekee uskonnosta uskonnon
- **yliluonnollisuus, pyhyys, suuret elämänkysymykset** – käsitteiden merkitys ja esimerkit
- **miten uskonnollinen ajattelu ja kieli eroavat maallisista katsomuksista**, esim. tieteellisestä ajattelusta ja kielestä

Uskonnollisuuden tuntomerkkien

tunnistaminen, kuten uskomukset, rituaalit, etiikka, kokemuksellisuus, yhteisöllisyys:

- esim. millaisia ovat uskonnolliset uskomukset, miten eroaa tieteellisestä tiedosta
- esim. mitä rituaalit ovat, mikä on niiden merkitys, esimerkit
- esim. miten eettiset käsitykset vaikuttavat, esimerkit eettisistä ohjeista
- esim. pyhyyden ja ylluonnollisuuden kokeminen
- esim. mikä on yhteenkuuluvuuden merkitys, erilaiset uskonnolliset yhteisöt

Kristinuskon perusta
T1, T2

Kristinuskon synty ja oppi

- **historiallisen ja uskonnollisen Jeesuksen keskeisten piirteiden tunnistaminen**, keskeisimmät Jeesukseen liittyvät uskomukset, mm. pelastus, kolmiyhteinen Jumala
- ajanlasku
- kirkon synty, **ylösnousemususkon merkitys eriytymiseen juutalaisuudesta**

Etiikan perusteet
T5, T6, T7, T8, T9, T10

Etiikan käsitteet, kuten moraalit, arvo, normi, sanktio

Eettinen ajattelu

- **moraalisen vastuun arviointi esimerkkitapausten kautta**, etiikan teorialat (kuten seuraus-, velvollisuus-, hyve-etiikka)
- maailmankatsomuksen muodostuminen, erilaiset maailmankuvat, **millä perusteella valintoja tehdään**

<p>Uskontojen luokittelutapojen tunnistaminen, kuten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jumalakäsitykset, esim. monoteismi, polyteismi, panteismi, ateismi ja uskonottomuus • tiedon siirtämisen tavat, esim. kirjauskonnot • levinneisyys – maailmanuskonnot ja etniset uskonnot 		
<p>Varhaiskantaist uskonnot T1, T3, T4, T7</p> <p>Alkuperäiskansat</p> <ul style="list-style-type: none"> • yleiskuvaus, lukumäärät, asuinpaikat • esimerkit eri maanosissa, muinaiset suomalaiset • kulttuurin ja uskonnon paikallisuuden ja tiettyyn kansaan rajautumisen tunnistaminen <p>Toistuvat piirteet, kuten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luonnon uskonnolliset merkitykset, esim. animismi, magia, mana • mm. yhteisön keskeisyys kulttuurin ja perimätiedon jatkamisen kannalta, myyttinen kerronta ja sen tematiikka, rituaalit ja esi-isien muistaminen perinteen jatkajina 	<p>Raamattu T1, T2, T4, T10</p> <p>Pyhä kirjakokoelma: Vanhan ja Uuden testamentin keskeisimpien pääteemojen tunnistaminen ja niiden luokittelu</p> <p>Raamatun tutkimus eli eksegetiikka (esim. periaatteet, menetelmät, tarkoitus)</p> <p>Konservatiivisen, liberaalin tai fundamentalistisen raamatuntulkinnan tunnistaminen (pääpainot, keskinäiset erot)</p>	<p>Ihmisoikeusetiikka T5, T6, T7, T8, T9, T10</p> <p>Ihmisoikeus käsitteenä ja esimerkkien kautta, ihmisarvo, yhdenvertaisuus, tasa-arvo</p> <p>Tärkeimpien ihmisoikeussopimusten pääsisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • YK ja yleismaailmallinen ihmisoikeuksien julistus • Lapsen oikeuksien sopimus • Euroopan ihmisoikeussopimus, Euroopan ihmisoikeustuomioistuim <p>Ihmisoikeusjärjestöt, esim. Amnesty, UNICEF</p>

<p>Lähi-idän monoteistiset uskonnot T1, T3, T4, T7, T10</p> <p>(vähintään yhteen uskontoon perehtyminen)</p> <p>Käsiteltävien uskontojen perustiedot, mm. syntyhistoria, levinneisyys, harjoittajamäärä, symbolit</p> <p>Opin ja elämäntavan pääpiirteiden tunnistaminen, kuten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Juutalaisuus: Israelin merkitykset, Mooses, heprealainen Raamattu ja Toora, kosher-ruoka, juhlaperinteet (esim. pääsiäinen, bar/bat mitsva) • Kristinuskko: juutalaiset juuret, Jeesuksen vaiheet, jumalakäsitys, Raamattu, uskonnonharjoitus (mm. sakramentit), juhlaperinteet (esim. pääsiäinen, elämänkaarijuhlat) • Islam: Muhammedin elämänvaiheet ja merkitys, viisi peruspilaria, Koraani, juhlaperinteet (esim. paaston ja pyhiinvaelluksen päättyessä) 	<p>Kirkkohistoria T1, T2, T4, T7</p> <p>Kristinuskon leviämisen päävaiheiden tapahtumajärjestys (apostolit, ristiretket, löytöretket, lähetystyö)</p> <p>Kirkon jakautuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Katolisen, ortodoksisen tai luterilaisen kirkon pääpiirteet (esim. uskomukset, tavat, johtajat, sakramentit, juhlat) <ul style="list-style-type: none"> ○ kirkkojen eriytymisen ja reformaation syyt ja seuraukset ○ esimerkit erilaisista yhteisöistä ja niiden painotuksista <p>Suomen kirkkohistoria</p> <ul style="list-style-type: none"> • kristinuskon tulo Suomeen (esim. milloin, miten, miksi) • reformaatio Suomessa, puhdasoppisuuden aika • herätysliikkeet 	<p>Maailmanuskontojen etiikka T2, T3, T5, T6, T7, T8, T9, T10</p> <p>Raamatun eettinen opetus, etenkin lähimmäisenrakkauden periaatteet</p> <p>Kristillisten kirkkojen eettiset painotukset (esim. järjen etiikka)</p> <p>Suurten maailmanuskontojen eettiset painotukset (esim. yksilölliset ja yhteisölliset kulttuurit)</p>
--	---	---

<p>Kauko-idän uskonnot T1, T3, T4, T7, T10</p> <p>(vähintään yhteen uskontoon perehtyminen)</p> <p>Käsiteltävien uskontojen perustiedot, mm. synty, levinneisyys, harjoittajamäärä, symbolit</p> <p>Opin ja elämäntavan pääpiirteet, kuten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hindulaisuus: jumalakäsitys, syklinen aikakäsitys, sielunvaellus ja karma, kastit, juhlaperinteet (esim. diwali) • Buddhalaisuus: Buddhan tarina ja merkitys, luostarilaitos, jälleensyntyminen ja karma, buddhalaisuus elämäntapana • Kiinan uskonnot: kiinalaisen kansanuskon, kungfutselaisuuden, taolaisuuden ja buddhalaisuuden erot ja yhteisvaikutukset, taon käsite eri perinteissä • Japanin uskonnot: kamit, esi-isät, rituaalit, zen-buddhalaisuus 	<p>Kristinuskon vaikutukset nykypäivänä T1, T2, T4, T9, T10</p> <p>Kristinuskon asema nyky-Suomessa</p> <ul style="list-style-type: none"> • uskonnonvapaus (laki ja sen toteutuminen) • hengellisyyden uudet muodot <p>Kirkon toimintamuodot</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirkolliset toimitukset, sakramentit • diakonia, yhteiskunnallinen työ, lähetystyö • katoliset ja ortodoksiset luostarit <p>Kulttuurivaikutuksien tunnistaminen, esim. musiikki, kirjallisuus, elokuva, tapakulttuuri, kieli ja nimistö</p>	<p>Soveltava etiikka T5, T6, T7, T8, T9, T10</p> <p>Ajankohtaisten aiheiden käsittely, esim.</p> <ul style="list-style-type: none"> • elämänkaaren etiikka • ympäristöetiikka, vastuullisuus ja eläinten oikeudet • tasa-arvokysymykset
---	---	---